

Bầu cử tổng thống Mỹ năm 2016: Những điểm nổi bật

Bình Tâm^(*)

Tiến Nam^(**)

Tóm tắt: Bầu cử tổng thống Mỹ diễn ra bốn năm một lần vào ngày thứ ba đầu tiên của tháng 11. Theo đó, bầu cử tổng thống năm 2016 sẽ diễn ra vào ngày 8/11/2016. Trước đó, Đảng Dân chủ và Đảng Cộng hòa ở các bang tổ chức bầu cử sơ bộ để lựa chọn các đại biểu tham dự đại hội toàn quốc để bầu ra ứng cử viên (UCV) đại diện cho mỗi đảng. Năm 2016, bầu cử tổng thống Mỹ diễn ra sôi động với nhiều bất ngờ, thu hút sự quan tâm, chú ý của chính giới và dư luận Mỹ trong bối cảnh tình hình chính trị nội bộ và vị thế của Mỹ trên trường quốc tế có nhiều biến động. Ở nước Mỹ, sự mâu thuẫn trong chính trường ngày càng sâu sắc, nhất là khi Đảng Cộng hòa nắm quyền kiểm soát tại cả Thượng viện và Hạ viện từ bầu cử quốc hội năm 2014. Trong khi đó, trên trường quốc tế, vị thế của Mỹ suy giảm đáng kể so với năm 2012.

Từ khóa: Bầu cử tổng thống, Năm 2016, Ứng cử viên tổng thống, Mỹ

1. Nước Mỹ bầu cử tổng thống như thế nào?

Cứ bốn năm một lần, bầu cử tổng thống Mỹ lại diễn ra vào ngày thứ ba đầu tiên của tháng 11. Theo đó, bầu cử tổng thống năm nay sẽ diễn ra vào ngày 8/11/2016. Trước đó, Đảng Dân chủ và Đảng Cộng hòa ở các bang tổ chức bầu cử sơ bộ để lựa chọn các đại biểu tham dự đại hội toàn quốc để bầu ra UCV đại diện cho mỗi đảng. Các cuộc bầu cử sơ bộ tại mỗi bang diễn ra từ tháng 1 đến tháng 6, sau đó các đại hội toàn quốc diễn ra trong thời

gian từ tháng 7 đến tháng 9. Năm 2016, bầu cử sơ bộ diễn ra từ tháng 2 đến tháng 6, đại hội toàn quốc của Đảng Cộng hòa diễn ra từ ngày 18-21/7, đại hội toàn quốc của Đảng Dân chủ diễn ra từ ngày 25-28/7.

Theo Điều I và II của Hiến pháp Mỹ, UCV tổng thống và phó tổng thống phải là công dân Mỹ, đủ 35 tuổi trở lên, cư trú tại Mỹ ít nhất là 14 năm. Theo điều bổ sung sửa đổi thứ 12 của Hiến pháp Mỹ, phó tổng thống không được là công dân của cùng một bang với tổng thống. Ngoài ra, theo điều bổ sung sửa đổi thứ 22 của Hiến pháp Mỹ được phê chuẩn năm 1951, một tổng thống Mỹ không được nắm quyền quá hai nhiệm kỳ.

Bầu cử sơ bộ do Đảng Dân chủ và Đảng Cộng hòa tổ chức tại các bang và

^(*) ThS., Học viện Ngoại giao; Email: hoadang.vna@gmail.com

^(**) Đại học Quốc gia Hà Nội; Email: nam.nguyen1207@gmail.com

vùng lãnh thổ (sau đây gọi chung là bang) nhằm lựa chọn UCV đại diện cho mỗi đảng tham gia tổng tuyển cử bầu tổng thống Mỹ cùng với các UCV đại diện cho các đảng khác^(*) và các UCV tự do. Mỗi bang chia thành nhiều đơn vị bầu cử. Ở các đơn vị bầu cử của mỗi bang, cử tri (người dân đăng ký tham gia bầu cử) của từng bang đi bầu các đại cử tri (đại biểu) đại diện cho bang đó. Các đại biểu được bầu sẽ thay mặt người dân của bang để trực tiếp đi bầu UCV đại diện cho mỗi đảng tại đại hội toàn quốc. Hầu hết các đại biểu bị ràng buộc (cam kết) phải bỏ phiếu cho một UCV nhất định, nếu UCV đó rút lui thì đại biểu này có quyền bỏ phiếu cho UCV khác. Tại đại hội toàn quốc, ngoài các đại biểu trên còn xuất hiện các siêu đại biểu^(**) (đại biểu không cam kết), là những người có vị trí trong đảng hoặc chức vụ do dân cử như nghị sỹ quốc hội, thống đốc bang và các lãnh đạo chủ chốt khác. Những đại biểu này được mời tham dự đại hội toàn quốc, không qua các cuộc bầu cử tại các bang.

Quy trình bầu ra các đại biểu tham dự đại hội toàn quốc không giống nhau giữa Đảng Dân chủ và Đảng Cộng hòa. Mỗi đảng đề ra những quy định riêng để lựa chọn đại biểu của mình. Tuy vậy, có một

điểm chung là tại đại hội toàn quốc vào tháng 7/2016, một UCV cần phải nhận được sự ủng hộ của đa số đại biểu (quá bán) thì mới được đảng đề cử để đại diện tham gia tổng tuyển cử bầu tổng thống. Để giành quyền đại diện cho đảng tham gia tổng tuyển cử, một UCV Đảng Cộng hòa cần ít nhất 1.237 đại biểu ủng hộ, trong khi một UCV Đảng Dân chủ cần 2.383 đại biểu.

Mỗi đảng cũng có những quy định khác nhau về cách thức phân bổ đại biểu cho từng UCV. Đảng Dân chủ áp dụng một bộ quy tắc giống nhau cho tất cả các bang, trong đó mỗi UCV được phân bổ đại biểu theo tỷ lệ phiếu bầu trong từng cuộc bầu cử sơ bộ và phải đạt ít nhất 15% phiếu bầu mới được phân bổ đại biểu. Trong khi đó, Đảng Cộng hòa để các bang tự đề ra quy định riêng, trong đó một số bang phân bổ đại biểu theo tỷ lệ phiếu bầu, miễn là ứng viên đó nhận đủ tỷ lệ phiếu bầu tối thiểu; một số bang lại áp dụng quy định “được ăn cả, ngã về không”, nghĩa là ứng viên nào giành được nhiều phiếu bầu nhất sẽ được toàn bộ đại biểu của bang ủng hộ; và một số bang lại kết hợp cả hai cách thức này.

Trường hợp UCV rút lui, mỗi đảng cũng có quy định riêng về việc phân bổ đại biểu của UCV đó. Đối với Đảng Dân chủ, các đại biểu ủng hộ UCV rút lui sẽ được phân bổ cho các UCV còn lại. Đối với Đảng Cộng hòa, cách thức phân bổ đại biểu của UCV rút lui thay đổi theo từng bang, trong đó ở một số bang, đại biểu được yêu cầu phải ủng hộ cho UCV đã lựa chọn, ít nhất là cho tới vòng bỏ phiếu đầu tiên tại đại hội toàn quốc của đảng, sau đó được tự do ủng hộ UCV khác; một số bang khác, đại biểu của UCV rút lui có quyền tự do ủng hộ một ứng viên khác; một số bang, đại biểu của UCV rút lui được phân bổ cho các UCV khác.

(*) Các đảng phái khác ở Mỹ gồm: Đảng Tự do, Đảng Hiến pháp, Đảng Xanh, Đảng nước Mỹ độc lập, Đảng Chủ nghĩa xã hội và Tự do, Đảng Hòa bình và Tự do, Đảng Cộng sản, Đảng Bình đẳng xã hội,...

(**) Khái niệm “siêu đại biểu” được đề cập lần đầu tiên tại đại hội toàn quốc của Đảng Dân chủ năm 1984. Theo một số nhà khoa học, đây là di sản của đại hội toàn quốc năm 1980 với sự cạnh tranh quyết liệt để giành quyền đề cử giữa Tổng thống Jimmy Carter, người rất muốn tiếp tục nhiệm kỳ hai ở Nhà Trắng, với Thượng nghị sỹ Edward Kennedy đến từ bang Massachusetts. Siêu đại biểu cũng xuất phát từ việc các nghị sỹ quốc hội đấu tranh giành quyền lớn hơn trong việc lựa chọn các UCV.

2. Bầu cử tổng thống Mỹ 2016 có điểm gì mới?

Năm 2016, bầu cử tổng thống Mỹ diễn ra sôi động với nhiều bất ngờ, thu hút sự quan tâm, chú ý của chính giới và dư luận Mỹ trong bối cảnh tình hình chính trị nội bộ và vị thế của Mỹ trên trường quốc tế có nhiều biến động. Ở nước Mỹ, sự mâu thuẫn trong chính trường ngày càng sâu sắc, nhất là khi Đảng Cộng hòa nắm quyền kiểm soát tại cả Thượng viện và Hạ viện từ bầu cử quốc hội năm 2014. Trong khi đó, trên trường quốc tế, vị thế của Mỹ suy giảm đáng kể so với năm 2012.

Về đối nội, do sự cản trở của Đảng Cộng hòa, Chính quyền Tổng thống Barack Obama gặp nhiều khó khăn trong việc triển khai các chính sách đối nội như chống khủng bố, đóng cửa nhà tù Guantanamo, biến đổi khí hậu, kinh tế toàn cầu và các vấn đề nội tại của nước Mỹ như nhập cư, căng thẳng sắc tộc và bạo lực trong xã hội, kiểm soát súng đạn... Cuộc bầu cử năm 2016 sẽ chấm dứt hai nhiệm kỳ của Tổng thống Obama, người đã thúc đẩy thông qua Chương trình bảo hiểm y tế (Obamacare) gây ra sự phản đối kịch liệt từ phe bảo thủ của Đảng Cộng hòa và giới doanh nghiệp, nhất là các doanh nghiệp nhỏ.

Về đối ngoại, Mỹ đã giảm can thiệp quân sự ở nước ngoài, nhất là tại khu vực Trung Đông và Ukraina. Trong quan hệ với các nước lớn, Mỹ mặc nhiên thừa nhận vị thế đang trỗi dậy của Trung Quốc, Nga và các cường quốc khác. Đáng chú ý, đồng nhân dân tệ của Trung Quốc đã được đưa vào giỏ dự trữ ngoại tệ (SDR) của Quỹ Tiền tệ quốc tế (IMF) từ cuối tháng 11/2015, giúp tăng cường vị thế của Trung Quốc trong hệ thống kinh tế toàn cầu so với Mỹ, châu Âu và Nhật Bản. Đây được cho là sự thay đổi nguyên trạng kinh tế tài

chính lớn nhất sau Hiệp định Bretton Woods năm 1944, có thể đã được Mỹ và Trung Quốc thỏa thuận trong chuyến thăm Mỹ của Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình tháng 9/2015. Điều này cho thấy Mỹ đã phần nào công nhận vai trò siêu cường của Trung Quốc.

* *Bầu cử sơ bộ: xu hướng cực đoan trỗi dậy*

Bầu cử sơ bộ lựa chọn ứng cử viên đại diện cho Đảng Dân chủ và Đảng Cộng hòa bắt đầu diễn ra từ ngày 1/2/2016. Đến nay, sau 3 tháng, bầu cử sơ bộ đã trải qua 2/3 chặng đường với nhiều diễn biến quyết liệt. Ông Donald Trump (Đảng Cộng hòa) và bà Hillary Clinton (Đảng Dân chủ) luôn dẫn đầu cuộc đua của mỗi đảng với cách biệt khá xa so với các UCV còn lại. Đến nay, Donald Trump được coi là ứng cử viên đại diện “chưa chính thức” của Đảng Cộng hòa, trong khi Hillary Clinton là UCV sáng giá nhất của Đảng Dân chủ, nhiều khả năng hai UCV này sẽ nhận được sự lựa chọn của mỗi đảng tại đại hội toàn quốc (tháng 7/2016).

Về phía Đảng Cộng hòa: Sau khi 16 UCV^(*) lần lượt từ bỏ cuộc đua, hiện nay Đảng Cộng hòa còn duy nhất 1 UCV là Donald Trump^(**) (70 tuổi, Chủ tịch một tập đoàn địa ốc lớn tại bang New York). Từ khi bầu cử sơ bộ diễn ra đến nay, ông Trump luôn dẫn đầu với cách biệt lớn so với các UCV còn lại, giành thắng lợi ở 28

(*) 16 UCV Đảng Cộng hòa đã rút lui gồm: Ted Cruz, John Kasich, Marco Rubio, Ben Carson, Jeb Bush, Carly Fiorina, Mike Huckabee, Rand Paul, Chris Christie, Jim Gilmore, Rick Santorum, Rick Perry, Scott Walker, Bobby Jindal, Lindsey Graham, George Pataki.

(**) Donald Trump được Tạp chí *Forbes* xếp thứ 17 trong danh sách 100 nhân vật nổi tiếng thế giới năm 2011. Từ trước năm 1999, ông Trump là thành viên của Đảng Cộng hòa, sau đó chuyển sang Đảng Dân chủ và đến năm 2012 quay trở lại Đảng Cộng hòa.

bang và đạt được 1.013 phiếu đại biểu (tính đến đầu tháng 5/2016) và cần 1.237 phiếu đại biểu để nhận được sự đề cử của Đảng Cộng hòa. Ngoài ra, Trump còn nhận được sự ủng hộ của 41 đại biểu chưa cam kết. Trump gần như chắc chắn sẽ nhận được đa số phiếu đại biểu ngay tại vòng bầu cử sơ bộ do số phiếu đại biểu còn lại ở các bang chưa tiến hành bầu cử sơ bộ là 445, trong khi Trump chỉ cần 224 phiếu đại biểu và hiện ông không còn đối thủ cạnh tranh nào khác.

Trump là nhân vật không theo chính trị “dòng chính”, chưa có kinh nghiệm chính trường, có những phát biểu cực đoan mang tính “giật gân”, không theo đường lối chính thống của Đảng Cộng hòa, phá vỡ mọi quy tắc, luật lệ tranh cử truyền thống nên không được Đảng Cộng hòa ủng hộ. Tuy nhiên, lãnh đạo Đảng Cộng hòa đã thất bại trong việc cản bước tiến của Trump sau khi đã tiến hành các chiến dịch truyền thông, phát động biểu tình và sử dụng “con bài” Ted Cruz. Cruz là UCV đứng thứ hai sau Trump, được coi là lựa chọn cuối cùng để ngăn chặn Trump. Bị thua đậm tại bang Indiana hôm 3/5, Cruz đã từ bỏ cuộc đua sau khi tập trung mọi nỗ lực cuối cùng, trong đó có việc đề cử cựu UCV Carly Fiorina làm liên danh phó tổng thống để thu hút thêm sự ủng hộ của cử tri, nhất là nữ giới; thỏa thuận với UCV John Kasich để dồn sự ủng hộ cho Cruz tại Indiana; và vận động sự ủng hộ của Thống đốc bang Indiana Mike Pence.

Nguyên nhân khiến một nhân vật phá cách như Trump nhận được sự ủng hộ vượt trội so với các UCV khác của Đảng Cộng hòa là do UCV này đã tận dụng được sức mạnh truyền thông và tâm lý muốn thay đổi của người dân Mỹ. Trump đã thu hút được sự quan tâm, chú ý của cử tri khi đưa ra những vấn đề liên quan đến

lợi ích của họ trong bối cảnh người dân Mỹ ngày càng chán ghét chính quyền liên bang, phản đối các đảng phái chính trị, nhất là Đảng Cộng hòa, đề cao tôn trọng cá nhân và cho rằng xã hội tự vận hành tốt hơn chính phủ. Người dân Mỹ thất vọng đối với những mâu thuẫn, bế tắc trong chính trường Mỹ hiện nay, trong đó phần lớn các gia đình Mỹ vẫn khó khăn, mặc dù nền kinh tế đang phục hồi; tình trạng phân biệt chủng tộc gia tăng với các vụ bạo lực, thăm sát liên quan đến sắc tộc; Chính phủ Mỹ không có biện pháp hữu hiệu xử lý vấn đề nhập cư bất hợp pháp. Xu hướng này xuất hiện từ thời Tổng thống Ronald Reagan (1981-1989) và đang mạnh dần lên, tạo ra lực lượng cực hữu phản đối việc chính phủ can dự quá nhiều vào đời sống xã hội. Trong Đảng Cộng hòa, lực lượng cực hữu không ngừng lớn mạnh, nhất là phong trào “đảng Trà” (Tea Party), chiếm được sự ủng hộ của người dân Mỹ. Trump là nhân vật phá cách hơn nữa so với phong trào này. Trong khi đó, Trump phản đối gay gắt chính quyền liên bang, chỉ trích Đảng Cộng hòa, coi thường chính giới, không theo đường lối chính thống của Đảng Cộng hòa, thay đổi quan niệm, lối suy nghĩ truyền thống về chính trị. Nếu xu hướng này đủ lớn thì không loại trừ khả năng Trump có thể được bầu làm Tổng thống mới của nước Mỹ.

Về phía Đảng Dân chủ: Sau khi 3 UCV^(*) từ bỏ cuộc đua, hiện nay Đảng Dân chủ còn 2 UCV là Hillary Clinton^(**)

(*) 3 UCV Đảng Dân chủ đã rút lui gồm: Martin O'Malley, Lincoln Chafee, Jim Webb.

(**) Ngoài chức vụ Ngoại trưởng (2009-2013), bà Clinton cũng từng là Thượng nghị sỹ liên bang đại diện cho bang New York (2001-2009), đệ nhất phu nhân của cựu Tổng thống Bill Clinton (1993-2001). Trong chiến dịch tranh cử tổng thống năm 2008, bà Clinton đã giành được nhiều thắng lợi ở vòng bầu cử sơ bộ, hơn tất cả các nữ ứng cử viên

(69 tuổi, cựu Ngoại trưởng) và Bernie Sanders (75 tuổi, Thượng nghị sỹ liên bang đại diện cho bang Vermont). Từ đầu kỳ bầu cử sơ bộ đến nay, bà Clinton luôn dẫn đầu với khoảng cách khá xa so với các UCV còn lại, giành được 1.701 phiếu đại biểu (thắng lợi ở 25 bang) và cần 2.383 phiếu đại biểu để nhận được sự đề cử của Đảng Dân chủ. Sanders luôn đứng vị trí thứ hai, giành được 1.411 phiếu đại biểu (19 bang). Ngoài ra, Clinton nhận được sự ủng hộ của 522 siêu đại biểu, trong khi Sanders chỉ nhận được sự ủng hộ của 39 siêu đại biểu.

Hillary Clinton có nhiều kinh nghiệm xử lý các vấn đề đối nội, đối ngoại do trải qua nhiều cương vị quan trọng trong Chính quyền và Quốc hội Mỹ, nhận được sự ủng hộ về tài chính lớn^(*) và có được sự ủng hộ mạnh mẽ từ phía lãnh đạo Đảng Dân chủ cũng như Chính quyền Tổng thống Barack Obama. Tuy nhiên, bà cũng gặp một số bất lợi như tính bất nhất về quan điểm chính sách (cuộc chiến Iraq, Hiệp định TPP,...), bị cáo buộc có mối quan hệ mật thiết với giới tài phiệt Mỹ, vấn đề sử dụng tài khoản và máy chủ thư điện tử cá nhân để trao đổi công việc với nhân viên cấp dưới trong thời gian làm Ngoại trưởng (2009-2013). Hiện nay, Cục Điều tra Liên bang (FBI) đang phối hợp với Bộ Tư pháp điều tra vụ việc này.

*** Một số quan điểm chính sách của các UCV**

Donald Trump có quan điểm bảo thủ trên một số vấn đề như phản đối dòng người nhập cư bất hợp pháp từ các nước

Mỹ Latin, đưa ra đề xuất cấm người Hồi giáo nhập cư vào Mỹ để ngăn chặn các đối tượng khủng bố (Nhà nước Hồi giáo tự xưng IS), phản đối chính sách nhận người Syria tị nạn của Chính quyền Tổng thống Obama và Thỏa thuận hạt nhân giữa Iran và nhóm P5+1. Song có một số quan điểm gần với Đảng Dân chủ như đánh thuế cao vào tầng lớp thượng lưu, phản đối Hiệp định TPP, ủng hộ việc bình thường hóa quan hệ Mỹ - Cuba. Ngoài ra, trong bài phát biểu về chính sách đối ngoại hôm 27/4, Trump cam kết sẽ tăng cường quan hệ với Nga và Trung Quốc, trong đó sử dụng “đòn bẫy kinh tế” của Mỹ để thuyết phục Trung Quốc có những bước đi cứng rắn hơn trong việc xử lý vấn đề hạt nhân của Cộng hòa dân chủ nhân dân Triều Tiên. Ông chỉ trích chính sách đối ngoại của đương kim Tổng thống Barack Obama, cho rằng ông Obama đã để Trung Quốc “lấn át” Mỹ quá mức và thất bại trong cuộc chiến chống IS tại Iraq và Syria. Trump cũng cho rằng các đồng minh của Mỹ phải gánh vác trách nhiệm tài chính lớn hơn đối với việc đảm bảo an ninh của họ. Theo ông, các nước này đã được hưởng lợi từ “chiếc ô” an ninh của Washington nhưng lại chưa có trách nhiệm tài chính tương xứng; khẳng định sẽ thảo luận với NATO và các đồng minh châu Á về vấn đề này.

Hillary Clinton buộc phải điều chỉnh quan điểm tranh cử theo hướng thiên tả do xu hướng đi lên của phong trào dân túy, trong đó ủng hộ tăng tiền lương tối thiểu, hôn nhân đồng tính, kiểm soát súng đạn; cam kết sẽ kiềm chế việc lạm dụng quyền lực chính trị phục vụ những người giàu, không tăng thuế đối với tầng lớp trung lưu và tạo việc làm cho người dân Mỹ thông qua đầu tư vào hệ thống năng lượng sạch... Về đối ngoại, bà phản đối việc cử quân đội Mỹ tham gia cuộc chiến chống

khác trong lịch sử nước Mỹ và chỉ đứng sau ông Barack Obama với khoảng cách nhỏ.

^(*) Theo tờ *New York Times*, Hillary Clinton đã vận động được 262,7 triệu USD; Bernie Sanders nhận được 185,9 triệu USD; và Donald Trump nhận được 51,4 triệu USD.

IS tại Iraq và Syria; phản đối Hiệp định TPP, ủng hộ việc gia tăng sức ép với Trung Quốc, tăng cường trừng phạt Nga, Thỏa thuận hạt nhân Iran, giải pháp “Hai nhà nước” cho cuộc xung đột Israel - Palestine, kế hoạch nhận người tị nạn Syria của Chính quyền Tổng thống Obama, việc bình thường hóa quan hệ Mỹ - Cuba. Bà Clinton thay đổi quan điểm từ ủng hộ sang phản đối Hiệp định TPP nhằm tranh thủ sự ủng hộ của các nghiệp đoàn lao động Mỹ. Đây là một sự điều chỉnh lớn bởi trước đây bà Clinton có quan điểm chính sách gần với các cử tri trung dung, tương tự như quan điểm của Tổng thống Obama hiện nay. Đây là yếu tố không thuận trong quá trình vận động sự ủng hộ của nhóm cử tri trung dung tại các bang tranh chấp trong chiến dịch tranh cử của bà Clinton. Bên cạnh đó, những quan điểm hiếu chiến trước đây của bà Clinton như ủng hộ cuộc chiến chống Iraq, can thiệp quân sự vào Lybia và cung cấp vũ khí cho lực lượng đối lập trong các cuộc nổi dậy “Mùa xuân Ả rập” cũng ảnh hưởng bất lợi cho chiến dịch tranh cử của bà.

Trong khi đó, UCV Bernie Sanders có quan điểm tả khuynh rõ rệt hơn bà Hillary Clinton. Về đối nội, ông ủng hộ việc tăng lương tối thiểu, miễn học phí đại học, dừng chương trình thu thập dữ liệu của Chính phủ, tăng cường kiểm soát các định chế tài chính lớn tại Mỹ và vấn đề năng lượng sạch; phản đối việc kiểm soát súng đạn; lên án gay gắt tình trạng bất bình đẳng xã hội, phân biệt đối xử với người da màu... Về đối ngoại, ông phản đối việc cử quân đội Mỹ tham gia cuộc chiến chống IS tại Iraq và Syria, Hiệp định TPP, cho rằng cần hợp tác với Nga và Iran trong cuộc chiến chống IS; ủng hộ việc gia tăng sức ép với Trung Quốc, tăng cường trừng phạt Nga, Thỏa thuận hạt nhân Iran, giải pháp “Hai nhà nước” cho cuộc xung đột

Israel - Palestine, kế hoạch nhận người tị nạn Syria của Chính quyền Tổng thống Obama, việc bình thường hóa quan hệ Mỹ - Cuba.

Cuộc đua tranh cử tổng thống Mỹ 2016 sẽ còn kéo dài với những diễn biến bất ngờ. Đến tháng 7/2016, Đảng Dân chủ và Đảng Cộng hòa sẽ chọn ra UCV đại diện và liên danh phó tổng thống chính thức cho đảng để tranh cử tổng thống Mỹ. Sau đó sẽ là cuộc đua nước rút, quyết liệt giữa hai đảng với những “bút phá” có thể bất ngờ. Về phía Đảng Cộng hòa, theo phân tích của giới chuyên gia, Đảng Cộng hòa nhiều khả năng sẽ thất bại trong cuộc bầu cử tổng thống năm nay, nhất là khi Trump - nhân vật cực đoan, phá cách - là UCV đại diện của đảng này. Bên cạnh đó, sự chia rẽ nội bộ Đảng Cộng hòa từ đầu kỳ bầu cử sơ bộ đến nay sẽ càng tạo điều kiện thuận lợi cho đối thủ Đảng Dân chủ trong cuộc tổng tuyển cử bầu tổng thống Mỹ. Tuy nhiên, điều bất ngờ có thể xảy ra nếu Đảng Cộng hòa và Donald Trump có những động thái hiệp thương nhằm hàn gắn chia rẽ, bất đồng, tăng cường đoàn kết nội bộ để tập trung dồn nguồn lực hậu thuẫn cho Trump. Và nếu mức độ bất mãn của người dân Mỹ đủ lớn đến mức họ tiếp tục quay sang ủng hộ một nhân vật “phá cách” như Trump thì kết quả bầu cử sẽ rất khó đoán định. Về phía Đảng Dân chủ, cục diện hiện nay chưa thay đổi nhiều với UCV sáng giá nhất vẫn là bà Hillary Clinton và gần như UCV này chắc chắn sẽ nhận được sự đề cử của Đảng Dân chủ để tham gia tranh cử tổng thống Mỹ. Tuy nhiên, về lâu dài, vấn đề thư điện tử của bà Clinton có thể tiềm ẩn diễn biến bất ngờ. Nếu FBI công bố kết quả điều tra, thậm chí bà Clinton có thể phải đối mặt với khả năng không đủ tư cách tham gia tranh cử và buộc phải rút lui. Tuy nhiên, khả năng này khó xảy ra do bà Clinton nhận được sự ủng hộ mạnh mẽ từ Chính quyền Tổng thống Barack Obama □